

ชื่อพื้นเมือง

ซีเหล็ก

ชื่อสามัญ

Cassod Tree, Thai Copper Pod

ชื่อวิทยาศาสตร์

Cassia siamea Lam.

ชื่อวงศ์

LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE

ชื่ออื่น

ซีเหล็กบ้าน ซีเหล็กหลวง (ภาคเหนือ) ซีเหล็กเผือก (เชียงใหม่) ซีเหล็กใหญ่ (ภาคกลาง) ยะหา (ปัตตานี) ผักจี้ล (ฉานแม่ฮ่องสอน) แมะซีเหละพะโคะ (กะเหรี่ยงแม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทั่วไป

ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 8-15 เมตร ผลัดใบแต่ผลิบเร็วมากจนแทบคิดว่า ไม่มีการผลัดใบ ลำต้นมักคดงอเป็นปุ่มปม เว้นแต่ปลูกระยะชิดๆ ลำต้นกลับเปลาตรง เปลือกนอกสีเทาจนถึงสีน้ำตาลดำ แตกเป็นสะเก็ดทั่วไปแตกตามยาวลำต้นเป็นร่องตื้นๆ เปลือกในสีน้ำตาลอ่อน กิ่งก้านโปร่ง

ใบ เป็นช่อแบบขนนกช่อติดเรียงสลับปลายคี่ ช่อใบยาว 30 เซนติเมตร แต่ละช่อมีใบย่อย 13-19 ใบ (5-12 คู่) หรือมากกว่านี้เรียบไม่มีขน ยอดอ่อนและใบอ่อนสีออกแดงเรื่อๆ ใบแก่สีเขียวเข้มเป็นมัน ไม่มีขน ใบย่อยออกตรงข้ามกัน เป็นรูปขอบขนานแคบๆ เนื้อใบเนียน ค่อนข้างบาง โคนใบสอบ

ดอก ออกเป็นช่อใหญ่แยกแขนงตามปลายกิ่ง ยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ก้านช่อดอกย่อยมักติดสลับเวียนกัน กลุ่มที่อยู่ทางโคนช่อใหญ่จะมีก้านช่อยาวกว่า กลุ่มดอกจะไปรวมกันตามบริเวณปลายช่อย่อย แต่ละกลุ่มดอกมีดอกย่อยมากกว่า 10 ดอก ดอกจะบานไม่พร้อมกัน โดยจะบานจากโคนช่อไปสู่ปลายช่อ

ผล ผลเป็นฝักแบนแคบ ค่อนข้างหนา สีน้ำตาลคล้ำ กว้าง 1-1.5 เซนติเมตร ยาว 20-30

การขยายพันธุ์

เซนติเมตร ผลแก่สีน้ำตาล จำนวนเมล็ด มีเมล็ด 20-30 เมล็ด เรียงตัวตามขวางฝัก
โดยเมล็ดและปีกชำเถา

การกระจายพันธุ์

พบขึ้นอยู่ตามป่าเบญจพรรณขึ้น และในที่โปร่งชุ่มชื้น ทั่วประเทศ ในสมัยก่อนไม้ขึ้นเห็ด
ส่วนมากส่งมาจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และชุมพร ระดับที่ขึ้นคือความสูง
จากระดับน้ำทะเลปานกลาง 10-400 เมตร

ประโยชน์